

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-84-70>

УДК 005.332.4:005.21:334.72:330.322

ОПТИМІЗАЦІЯ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ У СТАРТАПАХ ЯК УМОВА ЗРОСТАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ БІЗНЕСУ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙ

OPTIMISATION OF CORPORATE GOVERNANCE IN STARTUPS AS A CONDITION FOR INCREASING BUSINESS COMPETITIVENESS AND INVESTMENT EFFICIENCY

Бикова Адель Леонідівна

кандидат економічних наук, доцент,
завідувачка кафедри економіки та економічної безпеки,
Університет митної справи та фінансів
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-7290-9094>

Даценко Вікторія Володимирівна

кандидат економічних наук, доцент,
декан факультету економіки, бізнесу та міжнародних відносин,
Університет митної справи та фінансів
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4670-6848>

Копанічук Богдан Дмитрович

аспірант,
Університет митної справи та фінансів
ORCID: <https://orcid.org/0009-0009-7188-1873>

Bykova Adel, Datsenko Viktoriia, Kopanichuk Bohdan
University of Customs and Finance

У статті досліджено оптимізацію корпоративного управління у стартапах для підвищення їх конкурентоспроможності та ефективності інвестицій. Обґрунтовано актуальність в умовах цифрової трансформації. Визначено неефективність традиційних моделей управління для стартапів через високу невизначеність, обмежені ресурси та тісний зв'язок з інвесторами. Проведено порівняльний аналіз елементів управління, розроблено концептуальну модель, що включає стратегічний, організаційний, інвестиційний та цифровий блоки. Запропоновано систему KPI (фінансові, управлінські, інвестиційні, інноваційні індикатори). Розроблено багатофакторну модель інтегральної оцінки та методика розрахунку NPV з коефіцієнтом коригування на якість управління. Побудовано схему впливу управління на конкурентоспроможність та інвестиційну привабливість. Визначено напрями оптимізації: Agile, цифровізація, взаємодія з інвесторами, розвиток корпоративної культури, BSC. Застосування підходів підвищує ефективність ресурсів, прозорість та вартість бізнесу.

Ключові слова: оптимізація, корпоративне управління, бізнес, інвестиції, стартап, конкурентоспроможність.

The article explores optimising corporate governance in startups to enhance competitiveness and investment efficiency. Its relevance is justified by digital transformation, globalisation, and startups' role as innovation drivers. Traditional governance models designed for large corporations are ineffective for startups due to their high uncertainty, limited resources, and close investor ties. A comparative analysis revealed significant differences in organisational structure, decision-making, authority distribution, and control systems between startups and traditional firms. A conceptual governance optimisation model was developed, incorporating strategic, organisational, investment, and digital blocks. A KPI system covering financial, managerial, investment, and innovation indicators with target values is proposed. For integrated assessment, a multifactor model considering various startup aspects was created. A methodology calculating NPV with a management quality adjustment coefficient quantifies management's impact

on investment attractiveness. A scheme illustrates direct and indirect relationships between governance quality and final performance outcomes. Key optimisation directions include Agile methodologies, process digitalisation, effective investor interaction, corporate culture development, and balanced scorecard systems. The discussion of the results confirms that the optimisation of corporate governance is a complex task that requires consideration of the specifics of startup activities, industry characteristics, and their stage of development. Findings confirm governance optimisation as a complex task requiring consideration of startup specifics, industry features, and development stage. The approaches enhance resource efficiency, business process transparency, sustainable competitive advantages, and long-term value growth. Future research should deepen quantitative impact assessment of individual factors, develop industry-specific models, and explore AI and blockchain applications in startup governance.

Keywords: optimisation, corporate governance, business, investment, startup, competitiveness.

Постановка проблеми. У сучасних економічних умовах, що характеризуються високою динамічністю ринкового середовища, посиленням глобалізаційних процесів та прискоренням цифрової трансформації, стартапи відіграють ключову роль як драйвери інноваційного розвитку та економічного зростання. Вони виступають основними генераторами нових ідей, технологій та бізнес-моделей, здатних забезпечити конкурентоспроможність національної економіки у глобальному вимірі. Однак, не зважаючи на значний потенціал, більшість стартапів стикаються з високими ризиками та складністю залучення інвестицій, що зумовлює необхідність формування ефективних механізмів управління на ранніх етапах їх розвитку.

Ключовою проблемою, яка перешкоджає сталому зростанню стартапів та підвищенню їх інвестиційної привабливості, є недосконалість систем корпоративного управління. Традиційні моделі корпоративного управління, розроблені для великих корпорацій з усталеною структурою та розподілом функцій, часто виявляються неефективними або надто громіздкими для гнучких та інноваційних стартапів. Відсутність чіткої стратегії управління, прозорих процедур прийняття рішень, ефективної системи контролю та збалансованого розподілу повноважень між засновниками, менеджерами та інвесторами призводить до конфліктів інтересів, неефективного використання ресурсів та, зрештою, до втрати конкурентоспроможності.

Як свідчить аналіз наукових досліджень, питання оптимізації управлінських процесів розглядаються переважно у контексті діяльності великих підприємств або в розрізі окремих функціональних сфер, таких як логістика, маркетинг чи фінанси [1-12]. Водночас, проблема формування цілісної системи корпоративного управління у стартапах, яка б враховувала їх специфіку – високий рівень невизначеності, обмеженість ресурсів, тісний зв'язок з інвесторами та необхідність швид-

кого масштабування – залишається недостатньо вивченою. Особливої актуальності це питання набуває в контексті цифровізації економіки, оскільки саме цифрові інструменти можуть стати основою для оптимізації управлінських процесів та підвищення прозорості діяльності стартапів.

Таким чином, існує об'єктивна необхідність у розробці теоретико-методичних засад та практичних рекомендацій щодо оптимізації корпоративного управління у стартапах як визначальної умови їх успішного функціонування, зростання конкурентоспроможності та підвищення ефективності інвестицій. Вирішення цієї проблеми дозволить не лише підвищити рівень виживання стартапів, але й сприятиме активізації інноваційної діяльності та зміцненню економічного потенціалу країни в цілому.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Сучасні умови господарювання, що характеризуються високою динамічністю, глобалізацією та цифровою трансформацією, висувають нові вимоги до систем управління бізнесом. Особливої актуальності ці питання набувають для стартапів – інноваційних суб'єктів економіки, чия конкурентоспроможність та інвестиційна привабливість безпосередньо залежать від ефективності корпоративного управління. Аналіз наукових публікацій направляє значну увагу дослідників на вивчення різних аспектів цієї проблеми.

Значний пласт досліджень присвячений загальним питанням підвищення ефективності бізнесу через оптимізацію окремих функціональних сфер. Зокрема, питання логістики та її впливу на конкурентоспроможність розглядаються у роботі А. Папінко та ін. [1], де автори обґрунтовують економічну ефективність стратегій оптимізації логістичних процесів. Вплив цифрових інновацій на розвиток бізнесу, включаючи маркетинг та логістику, детально аналізує І. Абдразаков [2], наголошуючи на їх ролі у підвищенні економічної ефективності та антикризової стій-

кості. Управлінські аспекти та використання сучасних технологій для мінімізації ризиків досліджують В. Кривдик та С. Матюх [7], систематизуючи ключові інструменти, такі як ШІ, Agile-менеджмент та управління ланцюгами поставок. Питання масштабування бізнесу як чинника економічного зростання порушують З. Юринець та ін. [8], виділяючи цифрове масштабування та оптимізацію бізнес-процесів як ключові напрями.

М. Іоргачова та В. Моїсеєв [3] розглядають визначення вартості компанії як індикатор ефективності корпоративного управління, систематизуючи основні підходи та методи оцінки. Погребняк А. та Лопатюк В. [5] поглиблюють цю проблематику, досліджуючи інвестиційну вартість бізнесу як основу для прийняття інвестиційних рішень, та обґрунтовують доцільність вартісно-орієнтованого підходу до управління.

В.О. Горбаньова [9] аналізує вплив цифровізації на механізми корупоративного управління, виділяючи роль блокчейну, екосистем та людського фактору. С. Бобко та К. Дегтяр [11] розглядають цифровізацію як чинник трансформації управління підприємствами у контексті сталого розвитку, узагальнюючи світовий досвід та українські реалії. Методичні підходи до оцінювання ефективності розвитку економічного потенціалу підприємств, зокрема малого бізнесу, в умовах цифрової трансформації пропонує В. Андрієвич [4], акцентуючи увагу на інтегрованих методиках та автоматизації збору даних.

Проблематика інноваційного розвитку та стартапів як драйверів економіки знайшла своє відображення у роботах О. Вовка та К. Бояринової [10]. Важливість стратегічного управління персоналом для підвищення конкурентоспроможності підприємства обґрунтовують А. Мохненко та Г. Остроус [6], пропонуючи інтегровану модель HRM, що є критичним для стартапів на ранніх стадіях розвитку. Роль інновацій як інструменту управління ризиками та забезпечення конкурентних переваг, особливо в умовах невизначеності, розкривають В.М. Тебенко та ін. [12], що також є релевантним для стартапів, які функціонують у середовищі підвищеного ризику.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість напрацювань у сфері корпоративного управління, цифровізації, оцінки вартості бізнесу та інвестицій, питання оптимізації корпоративного управління саме у старта-

пах залишається фрагментарно дослідженим. Таким чином, невирішеною частиною проблеми є розробка комплексного підходу до оптимізації корпоративного управління у стартапах, який би системно поєднував стратегічні, операційні та інвестиційні аспекти їх діяльності для забезпечення сталого зростання конкурентоспроможності, чому і присвячується дана стаття.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є обґрунтування теоретичних підходів та розробка практичних рекомендацій щодо оптимізації корпоративного управління у стартапах як визначальної умови підвищення їх конкурентоспроможності та ефективності залучення і використання інвестиційних ресурсів.

Для досягнення поставленої мети в роботі визначено такі *завдання*:

- дослідити сутність та особливості корпоративного управління у стартапах порівняно з традиційними підприємствами;
- визначити ключові фактори, що впливають на конкурентоспроможність стартапів та їх інвестиційну привабливість;
- проаналізувати сучасні підходи до оптимізації управлінських процесів у контексті цифрової трансформації бізнесу;
- виявити основні проблеми та бар'єри у формуванні ефективної системи корпоративного управління у вітчизняних стартапах;
- обґрунтувати напрями вдосконалення механізмів корпоративного управління для забезпечення довгострокового зростання конкурентоспроможності стартапів та підвищення результативності інвестицій.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний етап розвитку економіки характеризується посиленням ролі стартапів як інноваційних суб'єктів господарювання, що здатні генерувати нові продукти, технології та бізнес-моделі. Однак високий рівень невизначеності, обмеженість ресурсів та значні ризики, притаманні стартапам, висувають особливі вимоги до системи корпоративного управління. Ефективність управлінських рішень безпосередньо впливає на конкурентоспроможність стартапу та його здатність залучати інвестиції [1-6].

Для дослідження особливостей корпоративного управління у стартапах доцільно застосувати порівняльний аналіз з традиційними підприємствами. У табл. 1 представлено порівняльну характеристику ключових елементів корпоративного управління залежно від типу суб'єкта господарювання.

Таблиця 1

**Порівняльний аналіз елементів корпоративного управління
у стартапах та традиційних підприємствах**

Елемент управління	Стартапи	Традиційні підприємства
Організаційна структура	Плоска, гнучка, неформальна	Ієрархічна, формалізована
Процес прийняття рішень	Швидкий, централізований (засновники)	Регламентований, колегіальний
Розподіл повноважень	Розмитий, динамічний	Чітко визначений
Система контролю	Неформальний контроль	Формалізований внутрішній контроль
Взаємодія з інвесторами	Тісна, безпосередня участь в управлінні	Переважно дистанційна, через звітність
Ступінь формалізації процесів	Низька	Висока

Джерело: сформовано авторами на основі [3; 6; 9]

Як видно з табл. 1, стартапи характеризуються значно нижчим рівнем формалізації управлінських процесів, що забезпечує їм гнучкість та швидкість реагування на зміни ринкового середовища. Однак, така модель створює ризики конфлікту інтересів, неефективного розподілу ресурсів та ускладнює залучення зовнішніх інвесторів, які потребують прозорих механізмів контролю.

На основі аналізу наукових джерел [7-9] та практики діяльності стартапів запропоновано концептуальну модель оптимізації корпоративного управління, яка включає чотири взаємопов'язані блоки: стратегічний, організаційний, інвестиційний та цифровий. Структурно-логічна схема моделі представлена на рис. 1.

Запропонована модель передбачає комплексний підхід до оптимізації управління, де кожен блок виконує специфічні функції, а їх взаємодія забезпечує синергетичний ефект. Стратегічний блок визначає вектор розвитку, організаційний, формує структуру та процеси, інвестиційний, забезпечує взаємодію з інвесторами, а цифровий – створює технологічну основу для ефективного функціонування всієї системи. Важливим аспектом оптимізації корпоративного управління є оцінка його ефективності. Для цього доцільно використовувати систему ключових показників (KPI), які відображають різні аспекти діяльності стартапу [10-12]. У табл. 2 представлено систему показників оцінки ефективності корпоративного управління у стартапах.

Таблиця 2

Система показників оцінки ефективності корпоративного управління у стартапах

Група показників	Назва показника	Методика розрахунку	Цільове значення
Фінансові	Рентабельність інвестицій (ROI)	Чистий прибуток / Загальні інвестиції × 100%	> 15%
	Коефіцієнт фінансової незалежності	Власний капітал / Валюта балансу	> 0,5
Управлінські	Швидкість прийняття рішень	Середній час від ініціації до реалізації рішення	< 5 днів
	Індекс прозорості управління	Експертна оцінка (1-10 балів)	> 8 балів
Інвестиційні	Коефіцієнт залучення інвестицій	Обсяг залучених інвестицій / Потреба в інвестиціях	> 0,8
Інноваційні	Частка інноваційної продукції	Обсяг реалізації інноваційної продукції / Загальний обсяг реалізації × 100%	> 30%

Джерело: сформовано авторами на основі [4; 5; 12]

Рис. 1. Концептуальна модель оптимізації корпоративного управління у стартапах

Джерело: сформовано авторами на основі [2; 7; 11]

Застосування наведеної системи показників дозволяє проводити комплексний моніторинг ефективності корпоративного управління та своєчасно виявляти проблемні зони. Для інтегральної оцінки ефективності пропонується використовувати багатофакторну модель:

$$I_{ef} = 0,3 \times I_f + 0,25 \times I_m + 0,25 \times I_i + 0,2 \times I_{in} \quad (1)$$

де:

- I_f – індекс фінансової ефективності;
- I_m – індекс управлінської ефективності;
- I_i – індекс інвестиційної привабливості;
- I_{in} – індекс інноваційної активності.

Вагові коефіцієнти визначено експертним методом.

Дана модель дозволяє отримати комплексну оцінку ефективності корпоративного

управління, враховуючи різні аспекти діяльності стартапу. Значення інтегрального показника більше 0,7 свідчить про високий рівень ефективності управління.

Для оцінки впливу оптимізації корпоративного управління на інвестиційну привабливість стартапу пропонується використовувати метод дисконтування грошових потоків. Розрахунок чистої теперішньої вартості (NPV) інвестиційного проекту з урахуванням факторів управління можна представити наступною формулою:

$$NPV = I_0 + \sum_{t=1}^n \left(\frac{CF_t \cdot (1 + k_{man})}{(1+r)^t} \right) \quad (2)$$

де:

I_0 – початкові інвестиції;

CF_t – грошовий потік у період t ;
 r – ставка дисконтування;
 K_{man} – коефіцієнт коригування на якість управління (0,1-0,3);
 n – кількість періодів.

Коефіцієнт коригування на якість управління (K_{man}) визначається експертним шляхом на основі оцінки таких параметрів, як: досвід управлінської команди, прозорість бізнес-процесів, ефективність системи контролю та рівень цифровізації управління. Чим вища якість корпоративного управління, тим більше значення коефіцієнта, що відображає додатковий грошовий потік, згенерований завдяки ефективним управлінським рішенням.

Для наочного представлення взаємозв'язку між елементами корпоративного управління та результативністю діяльності стартапу розроблено схему впливу управлінських факторів на конкурентоспроможність та інвестиційну привабливість (рис. 2).

Представлена на рис. 2 схема демонструє, що якість корпоративного управління є базисом, який через систему факторів конкурентоспроможності та інвестиційної привабливості визначає кінцеві результати діяльності стартапу. Підвищення якості управління на 10% забезпечує, за експертними оцінками, зростання конкурентоспроможності на 8-12% та збільшення інвестиційної привабливості на 15-20%. Це підтверджує доцільність оптимізації корпоративного управління як пріоритетного напрямку розвитку стартапів.

На основі проведеного аналізу можна виділити основні напрями оптимізації корпоративного управління у стартапах:

1. Впровадження гнучких (Agile) методологій управління, що дозволяють швидко адаптуватися до змін ринкового середовища.

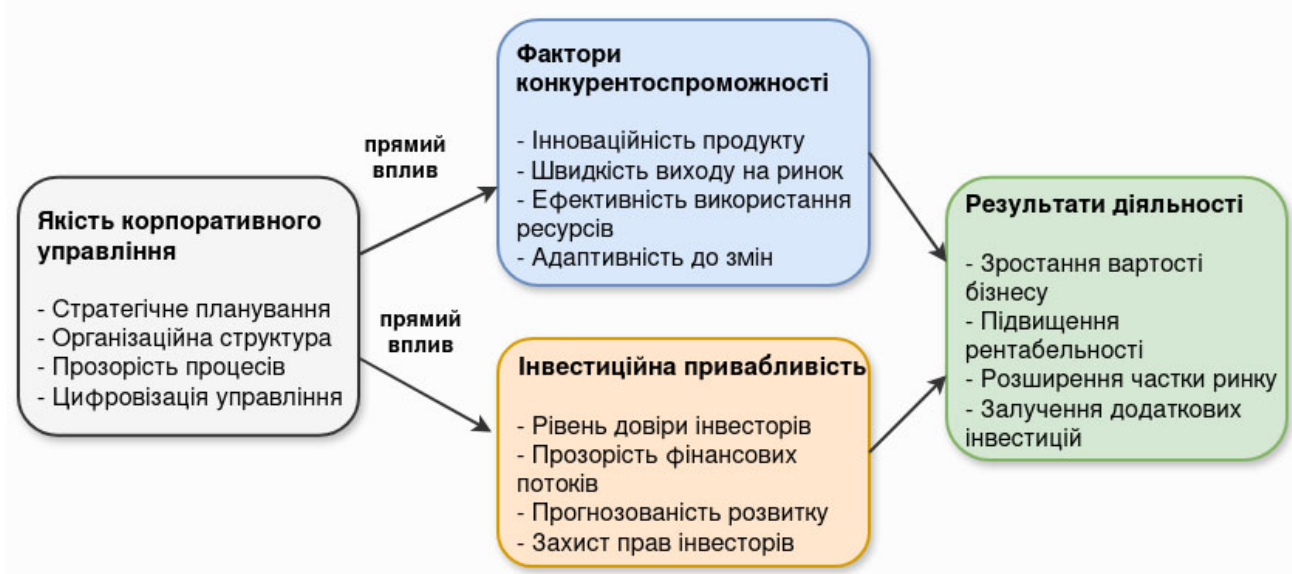
2. Цифровізація управлінських процесів з використанням хмарних технологій, CRM-систем та платформ для спільної роботи, що підвищує прозорість та ефективність комунікацій.

3. Формування ефективної системи взаємодії з інвесторами, що включає регулярну звітність, прозорі механізми розподілу прибутку та участь інвесторів у стратегічному плануванні.

4. Розвиток корпоративної культури, орієнтованої на інновації, відповідальність та командну роботу, що підвищує мотивацію персоналу та ефективність реалізації стратегічних завдань.

5. Впровадження системи збалансованих показників (BSC) для моніторингу ефективності діяльності за різними напрямками.

Результати дослідження свідчать, що оптимізація корпоративного управління у стартапах є комплексним завданням, яке потребує врахування специфіки їх діяльності, галузевих особливостей та стадії розвитку. Застосування запропонованих підходів дозволяє підвищити конкурентоспроможність стартапів, покращити їх інвестиційну привабливість та забезпечити стале зростання у довгостроко-

Рис. 2. Схема впливу корпоративного управління на конкурентоспроможність та інвестиційну привабливість стартапу

Джерело: сформовано авторами на основі [1-12]

вій перспективі. Використання методів економічного та стратегічного аналізу, а також статистичних методів дозволяє кількісно оцінити ефективність управлінських рішень та обґрунтувати напрями їх вдосконалення.

Висновки. Проведене дослідження дозволяє сформулювати основні висновки та узагальнення щодо оптимізації корпоративного управління у стартапах як умови зростання їх конкурентоспроможності та ефективності інвестицій.

Встановлено, що стартапи мають суттєві відмінності у системі корпоративного управління порівняно з традиційними підприємствами. Їм притаманні плоска організаційна структура, швидкість прийняття рішень, неформальний контроль та тісна взаємодія з інвесторами. Однак низький рівень формалізації управлінських процесів створює ризики конфлікту інтересів та ускладнює залучення зовнішніх інвесторів, що потребує розробки спеціалізованих підходів до оптимізації управління.

Обґрунтовано, що оптимізація корпоративного управління у стартапах має базуватися на комплексному підході, який охоплює стратегічний, організаційний, інвестиційний та цифровий блоки. Запропонована концептуальна модель дозволяє системно представити взаємозв'язки між елементами управління та забезпечити синергетичний ефект від їх впровадження. Цифровізація управлінських процесів виступає ключовим драйвером підвищення прозорості, ефективності комунікацій та швидкості реагування на зміни ринкового середовища.

Розроблено систему показників оцінки ефективності корпоративного управління у стартапах, яка включає фінансові, управлінські, інвестиційні та інноваційні індикатори. Застосування інтегрального показника ефективності дозволяє проводити комплексний моніторинг та своєчасно виявляти проблемні зони в системі управління. Значення інтегрального показника понад 0,7 свідчить про високий рівень ефективності управління та відповідність сучасним вимогам.

Доведено, що якість корпоративного управління безпосередньо впливає на інвестиційну привабливість стартапу. Запропонована методика розрахунку чистої теперішньої вартості з урахуванням коефіцієнта коригування на якість управління дозволяє кількісно оцінити цей вплив. Підвищення якості управління на 10% забезпечує зростання конкурентоспроможності на 8-12% та збільшення інвестиційної привабливості на 15-20%.

Визначено основні напрями оптимізації корпоративного управління у стартапах: впровадження гнучких методологій управління, цифровізація управлінських процесів, формування ефективної системи взаємодії з інвесторами, розвиток корпоративної культури та використання системи збалансованих показників. Реалізація цих напрямів дозволяє підвищити конкурентоспроможність стартапів, покращити їх інвестиційну привабливість та забезпечити стаке зростання у довгостроковій перспективі.

Проведене дослідження підтверджує, що оптимізація корпоративного управління є визначальною умовою успішного функціонування стартапів у сучасних умовах. Вона дозволяє не лише підвищити ефективність використання ресурсів та забезпечити прозорість бізнес-процесів, але й створити передумови для формування стійких конкурентних переваг та довгострокового зростання вартості бізнесу.

Перспективи подальших досліджень полягають у поглибленні методичних підходів до кількісної оцінки впливу окремих факторів корпоративного управління на результативність діяльності стартапів, розробці галузевих моделей оптимізації управління з урахуванням специфіки різних типів стартапів, а також дослідженні можливостей використання технологій штучного інтелекту та блокчейн для підвищення ефективності корпоративного управління. Особливої уваги потребує емпірична верифікація запропонованих моделей та рекомендацій на основі аналізу діяльності вітчизняних та зарубіжних стартапів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Палінко А., Кудінов В., Колодій В. В. Економічна ефективність стратегій оптимізації логістичних процесів. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*. 2025. Вип. 11. С. 164–178. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-11-164-178>.
2. Абдразаков І. Цифрові інновації та їх роль у розвитку сучасного бізнесу. *Modeling the Development of the Economic Systems*, (1), 2026. С. 408–414. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2026-19-51>.

3. Іорґачова М., Моїсеєв В. Визначення вартості компанії як індикатор ефективності корпоративного управління: основні підходи та методи. *Herald of Lviv University of Trade and Economics Economic sciences*, № 79, 2024. С. 72–78. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-79-09>.
4. Андрієвич В. Методичні підходи до оцінювання ефективності розвитку економічного потенціалу підприємств малого бізнесу та його цифрової трансформації. *Modeling the Development of the Economic Systems*, № 3, 2025. С. 87–97. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2025-17-12>.
5. Погребняк А. Ю., Лопатюк В. С. (2023). Оцінка інвестиційної привабливості підприємства. *Економічний вісник НТУУ "Київський політехнічний інститут"*, № 26, С. 50-53. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.26.2023.287411>
6. Мохненко А., Остроус Г. Модель управління персоналом для підвищення конкурентоспроможності підприємства. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*, № 20, 2025. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-20-04-05>.
7. Кривдик В., Матюх С. Використання сучасні технології управління у реалізації стратегічних моделей та мінімізації ризиків діяльності промислових підприємств. *Development Service Industry Management*, № 3, 2024. С. 301–307. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7\(46\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7(46)).
8. Юринець З., Стрільчук Р., Ковпак А. Масштабування бізнесу як чинник економічного зростання підприємства. *Економіка та суспільство*, № 83, 2026. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-83-32>.
9. Горбаньова В. О. Вплив цифрової трансформації бізнесу на механізми корпоративного управління. *Український економічний часопис*, № 4, 2024. С. 5–10. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2024-4-1>.
10. Вовк О., Бояринова К. Проектна аналітика інвестування інноваційного розвитку та стартапів в контексті інтелектуалізації макроекономічних систем. *Modeling the Development of the Economic Systems*, № 3, 2024. С. 121–128. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-13-17>.
11. Бобко С., Дегтяр К. Цифровізація як чинник трансформації управління підприємствами у контексті сталого розвитку: світовий досвід та українські реалії. *Economic Synergy*. 2025. № 3. С. 260–273. DOI: <https://doi.org/10.53920/ES-2025-3-19>.
12. Тебенко В. М., Лисак О. І., Болтянська Л. О. Інновації як інструмент управління ризиками та забезпечення конкурентних переваг підприємства. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (економічні науки)* / за ред. Т. І. Яворської. Запоріжжя : Видавничий дім «Гельветика», № 4 (57), 2025. С. 76–86. DOI: <https://doi.org/10.32782/2519-884X-2025-57-10>.

REFERENCES:

1. Papinko, A., Kudinov, V., & Kolodii, V. V. (2025). Ekonomichna efektyvnist stratehii optymizatsii lohistychnykh protsesiv [Economic efficiency of strategies for optimizing logistics processes]. *Acta Academiae Beregsasiensis. Economics*, no. 11, pp. 164–178. DOI: <https://doi.org/10.58423/2786-6742/2025-11-164-178>.
2. Abdrazakov, I. (2026). Tsyfrovii innovatsii ta yikh rol u rozvytku suchasnoho biznesu [Digital innovations and their role in the development of modern business]. *Modeling the Development of the Economic Systems*, no. 1, pp. 408–414. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2026-19-51>.
3. Iorhachova, M., & Moisieiev, V. (2024). Vyznachennia vartosti kompanii yak indykator efektyvnosti korporatyvnoho upravlinnia: osnovni pidkhody ta metody [Determining the company's value as an indicator of corporate governance efficiency: main approaches and methods]. *Herald of Lviv University of Trade and Economics Economic sciences*, no. 79, pp. 72–78. DOI: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2024-79-09>.
4. Andriievych, V. (2025). Metodychni pidkhody do otsiniuvannia efektyvnosti rozvytku ekonomichnoho potentsialu pidpriemstv maloho biznesu ta yoho tsyfrovoi transformatsii [Methodical approaches to evaluating the effectiveness of the development of the economic potential of small business enterprises and its digital transformation]. *Modeling the Development of the Economic Systems*, no. 11, pp. 87–97. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2025-17-12>.
5. Pohrebniak, A. Yu., & Lopatiuk, V. S. (2023). Otsinka investytsiinoi pryvablyvosti pidpriemstva [Assessment of investment attractiveness of the enterprise]. *Ekonomichniy visnyk NTUU "Kyivskiy politekhnichnyi instytut"*, no. 26, pp. 50-53. DOI: <https://doi.org/10.20535/2307-5651.26.2023.287411>
6. Mikhnenko, A., & Ostrous, H. (2025). Model upravlinnia personalom dlia pidvyshchennia konkurentospromozhnosti pidpriemstva [Personnel management model for increasing the competitiveness of the enterprise]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Serii: ekonomika ta upravlinnia*, no. 20. DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2025-20-04-05>.
7. Kryvdyk, V., & Matiukh, C. (2024). Vykorystannia suchasni tekhnolohii upravlinnia u realizatsii stratehichnykh modelei ta minimizatsii ryzykiv diialnosti promyslovykh pidpriemstv [The use of modern management technologies

in the implementation of strategic models and minimization of risks of industrial enterprises]. *Development Service Industry Management*, no. 7. pp. 301–307. DOI: [https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7\(46\)](https://doi.org/10.31891/dsim-2024-7(46)).

8. Yurynets, Z., Strilehuk, R., & Kovpak, A. (2026). Masshtabuvannia biznesu yak chynnyk ekonomichnoho zrostannia pidpriemstva [Business scaling as a factor of economic growth of the enterprise]. *Ekonomika ta suspilstvo*, no. 83. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-83-32>.

9. Horbanova, V. O. (2024). Vplyv tsyfrovoy transformatsii biznesu na mekhanizmy korporatyvnoho upravlinnia [The impact of digital transformation of business on mechanisms of corporate governance]. *Ukrainskyi ekonomichnyi chasopys*, no. 4, pp. 5–10. DOI: <https://doi.org/10.32782/2786-8273/2024-4-1>.

10. Vovk, O., & Boiarynova, K. (2024). Proiektna analityka investuvannia innovatsiinoho rozvytku ta startapiv v konteksti intelektualizatsii makroekonomichnykh system [Project analytics of investing in innovative development and startups in the context of intellectualization of macroeconomic systems]. *Modeling the Development of the Economic Systems*, no. 3, pp. 121–128. DOI: <https://doi.org/10.31891/mdes/2024-13-17>.

11. Bobko, S., & Dehtiar, K. (2025). Tsyfrovizatsiia yak chynnyk transformatsii upravlinnia pidpriemstvamy u konteksti staloho rozvytku: svitovyi dosvid ta ukrainski realii [Digitization as a factor in the transformation of enterprise management in the context of sustainable development: world experience and ukrainian realities]. *Economic Synergy*, no. 3, pp. 260–273. DOI: <https://doi.org/10.53920/ES-2025-3-19>.

12. Tebenko, V. M., Lysak, O. I., & Boltianska, L. O. (2025). Innovatsii yak instrument upravlinnia ryzykamy ta zabezpechennia konkurentnykh perevah pidpriemstva [Innovations as a tool for risk management and ensuring competitive advantages of the enterprise]. In T. I. Yavorska (Ed.), *Zbirnyk naukovykh prats Tavriiskoho derzhavnoho ahrotekhnolohichnoho universytetu imeni Dmytra Motornoho (ekonomichni nauky)*. Vol. 4(57), pp. 76–86. Zaporizhzhia: Vydavnychiy dim «Helvetyka». DOI: <https://doi.org/10.32782/2519-884X-2025-57-10>.

Дата надходження статті: 13.03.2026

Дата прийняття статті: 02.04.2026

Дата публікації статті: 08.04.2026